

Empreses. El repte de la innovació

Laboratori al
Parc Científic
i Tecnològic
de la
UdG U.S.

Pioneres en innovació

PATENTS La farmacèutica Esteve, Samar't i Comexi lideren el rànquing de les empreses d'origen gironí que més patenten
FINANÇAMENT Darrere cada invent hi ha una forta inversió empresarial o pública, en el cas de la UdG

Ure Comas / Imma Bosch
GIRONA

Com oxidar l'aigua amb catalitzadors de ferro? Com detectar ràpidament la presència de bacteris com la salmonel·la o la legionel·la? Com reduir el temps i augmentar la fiabilitat a l'hora de canviar un dispositiu d'una màquina? Com aprofitar l'aigua de pluja? Les respostes a aquestes preguntes són invents d'empreses o institucions gironines dels darrers deu anys que han estat patentats. Objectes de tot tipus i medicaments complexos que tenen avui usos habituals són el resultat de moltes hores de treball, d'investigació i, en molts casos, de fortes in-

versions econòmiques. Bona part d'aquests invents es converteixen en patents.

"En el cas d'Esteve i també d'altres, l'objectiu de fer una patent és preservar. Podria ser un secret, però les patents permeten intercanviar informació, divulgar i disseminar els avenços sense que es puguin copiar de qualsevol manera", explica Nicolas-Vincent Ruiz, director de propietat industrial d'Esteve. Les patents de les farmacèutiques tenen un període de maduració llarg perquè els medicaments són béns complexos que, de fet, inclouen diferents patents. Aquesta farmacèutica, que té els seus orígens en l'any 1787

a Urús (Cerdanya), és actualment la principal patentadora del sector privat català. Esteve té els laboratoris centrals a Barcelona, però manté les seves arrels gironines amb una planta a Celrà.

Podrien ser un secret, però les patents permeten divulgar avenços

El procés per arribar a patentar és llarg i car, i per això mateix genera prestigi en aquelles empreses o institucions que més patenten. Una patent és sinònim d'innovació i de futur, i Catalunya se situaria a mig camí entre la resta

de l'Estat i Europa pel que fa a les dades de sol·licituds de patents, constata Llorenç Arguimbau, de l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Hi ha diversos factors que expliquen que a Catalunya no s'acabi de fer el salt a patentar, com ara la pròpia cultura del país —no hi ha tradició— o la dificultat dels tràmits, però també la constatació que les innovacions, en la majoria dels casos, requereixen un fort finançament.

L'empresa Samar't, de Vilafant, especialitzada en producció de plaques de matrícula, és la segona empresa gironina que fa més patents. Segons el director de màrqueting de

Samar't, David Mallén, l'empresa ha realitzat aquests darrers anys 34 patents, que costen uns 8.000 euros cada una. L'empresa, que va tancar el darrer exercici facturant 30 milions d'euros,

El procés per arribar a patentar és llarg i car, però genera prestigi

dedica una part important dels seus esforços a innovar i a introduir noves patents a la seva llista de productes amb l'objectiu de créixer i obrir nous mercats. Entre els darrers productes de l'empresa hi ha les plaques de matrícula

de plàstic metacrilat.

El vicerector de Recerca i Transferència de la Universitat de Girona (UdG), Josep Calbó, explica que a les universitats interessa que, a vegades, els coneixements descoberts es puguin comercialitzar. "Si es patenta, el benefici econòmic recau sobre la mateixa institució i d'aquesta manera es pot retornar la inversió pública que s'hi ha fet", remarca. De totes maneres, un cop s'ha patentat un producte, existeix un cost econòmic que pot ser de milers d'euros de manteniment, un aspecte que, a vegades, i especialment en èpoques de crisi, pot ser difícil d'assumir. En aquest mateix sentit, fonts d'Es-

Empreses que m3s patenten a les comarques gironines

► Dades provisionals del per3ode 2000-2010, facilitades per l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans

Empreses	Patents publicades
 Laboratoris Esteve	61
 Ind3stries Samar't	34
 Comexi Group	23
 Simon	20
 Universitat de Girona	11
 Metalquimia	10
 Bogemar	9
 Soler & Palau	9
 Esteban Espu3na	6
 Embotits Artesans Monts	5
 Kontrelmec	5
 Masterfarm	5

teve insisteixen que 3s fonamental que les universitats tinguin "alguna cosa" protegida quan hi arriben les empreses a buscar idees i prototips. I recorda que hi ha un per3ode d'uns dos anys fins que es pot transferir la patent. A les comarques gironines, l'3nic ens p3blic que figura en el r3nquing dels primers sol·licitants de patents 3s la UdG. Segons Calb3, la tradici3 de patentar 3s relativament nova al centre i sobretot 3s sobre la bioqu3mica i la biotecnologia, on s'obtenen resultats amb retorn a la ind3stria farmac3utica.

Els vincles amb universitats o el Parc Cient3fic i Tecnol3gic de la UdG tamb3 s3n clars en el cas de Comexi Group, l'empresa de Riudellots de la Selva que exporta la majoria de la seva producci3 i que els darrers anys ha escalat moltes posicions en nombre de patents. Aix3, participa en sessions de creativitat focalitzades en innovaci3 que es poden realitzar al Parc. "A Comexi, el pal de palla 3s la innovaci3, hi 3st3 molt arrelada", afir-

ma el director de producci3, Jordi Sahun, que insisteix que tota l'empresa 3st3 oberta a la innovaci3. "No 3s que quatre pensin i decideixin, sin3 que la gent que volta, que 3st3 en contacte amb els clients i que t3 acc3s a informaci3, genera idees." Aquestes idees es filtren en comit3s i all3 es prenen les decisions. "El que es vol 3s aportar valor al client, per3 si despr3s surt una patent, millor", explica Sahun. No 3s nom3s innovar en la m3quina, sin3 en processos, metodologies... Explica Sahun que les patents de Comexi es publiquen sempre a Europa, els EUA i el Brasil. "Una patent no deixa de ser un registre d'una propietat i en el fons 3s un b3 i una manera de protegir-te de la compet3ncia." Tot i que el seu manteniment 3s car, reconeix el director financer de Comexi, "no 3s negociable", perqu3 3s l'3nica manera de rendibilitzar l'esfor3 econ3mic: "Pensem, dissenyem les nostres m3quines i les millorem, aix3 ho podem dir", conclou Roca. ■

Per3ode de confidencialitat

Per q3estions de tramitaci3, entre les quals hi ha que abans d'atorgar-se una patent s'ha de passar un per3ode de confidencialitat, tot i que el gr3fic de la part superior inclou el total de patents publicades per les empreses gironines, la xifra es pot ampliar. Aix3 3s degut al fet que hi pot haver patents sol·lici-

tades entre el 2009 i el 2010 i que encara s3n provisionals, i per tant, no figuren en la llista. Explica el coordinador de l'Observatori de la Recerca de l'IEC que en realitat entre el 2009 i el 2010 es van sol·licitar un miler de patents, per3 que la majoria d'aquestes encara no han passat el per3ode de prova.